

НАРЕДБА № 3 ОТ 24 ЯНУАРИ 2005 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ДЕЗИНФЕКЦИИ, ДЕЗИНСЕКЦИИ И ДЕРАТИЗАЦИИ

Издадена от Министерството на здравеопазването

Обн. ДВ. бр.12 от 4 Февруари 2005г., изм. ДВ. бр.14 от 15 Февруари 2011г.

Раздел I. Общи положения

Чл. 1. (1) С тази наредба се уреждат условията и редът за извършване на дезинфекции, дезинсекции и дератизации от физически и юридически лица, работещи като:

1. специализирани фирми и организации, извършващи дезинфекционни, дезинсекционни и дератизационни (ДДД) дейности срещу заплащане;
2. обособени звена, извършващи ДДД дейности за ведомствени нужди.

(2) Наредбата не се прилага за специфичните дезинфекционни мероприятия, извършвани в лечебните заведения.

Чл. 2. Дезинфекции, дезинсекции и дератизации се извършват с цел намаляване числеността на преносители, причинители, резервоари и вредни организми до степен, безопасна за здравето на човека.

Чл. 3. На дезинфекции, дезинсекции и дератизации подлежат:

1. (изм. - ДВ, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.) обектите с обществено предназначение съгласно § 1, т. 9 от допълнителните разпоредби на Закона за здравето;
2. административните сгради и прилежащите им площи;
3. производствени и складови сгради и съоръжения и прилежащите им площи;
4. жилищни сгради;
5. паркове, зелени площи и други места за отдих;
6. елементи от инфраструктурата на населените места - канализационна мрежа за отпадни води, депа за твърди отпадъци, колекторни шахти към топлофикация, телекомуникационните съоръжения и енергоснабдяване.

Чл. 4. Всички физически и юридически лица са длъжни да поддържат в обектите си численост на членестоноги и гризачи вредители на нива безопасни за здравето на хората и да осигурят извършването на дезинсекции и дератизации.

Чл. 5. При възникване на непосредствена опасност за общественото здраве министърът на здравеопазването може да разпорежи извършването на целеви дезинфекции, дезинсекции и дератизации в обектите по чл. 3, както и на други места.

Раздел II. Обучение и квалификация

Чл. 6. Дейности по дезинфекции, дезинсекции и дератизации могат да се извършват само от лица, придобили правоспособност за това.

Чл. 7. (1) Обучението за придобиване на правоспособност за ръководители и изпълнители на дейности по дезинфекции, дезинсекции и дератизации се провежда по програми, утвърдени от министъра на здравеопазването.

(2) Продължителността на обучението по ал. 1 е не по-малко от 200 учебни часа за ръководители и не по-малко от 40 учебни часа за изпълнители.

(3) Обучението завършва с изпит, като на успешно издържалите го лица се издава удостоверение за правоспособност за ръководител съгласно приложение № 1, съответно удостоверение за правоспособност за изпълнител съответно приложение № 2 на ДДД дейности.

Чл. 8. (1) Квалификационни курсове и изпити за ръководители на дезинфекции, дезинсекции и дератизации се организират и провеждат от Националния център по заразни и паразитни болести (НЦЗПБ).

(2) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.) Квалификационни курсове и изпити за изпълнители на дезинфекции, дезинсекции и дератизации се организират и провеждат от НЦЗПБ и регионалните здравни инспекции (РЗИ).

Чл. 9. (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.) Обучението по чл. 7 се заплаща в НЦЗПБ или в РЗИ в съответствие с тарифата по чл. 46 от Закона за здравето.

Чл. 10. (1) В квалификационен курс за ръководител на дейност по дезинфекции, дезинсекции и дератизации се допускат физически лица с образователно-квалификационна степен "магистър по медицина" и с образователно-квалификационна степен "магистър" или "бакалавър" по биология, химия и екология.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.)

Чл. 11. (1) Лица с медицинско и биологично образование (лекари, биолози, санитарни инспектори и фелдшери) могат да получат удостоверение за правоспособност за изпълнител на дейност по дезинфекции, дезинсекции и дератизации след положен изпит, без да участват в квалификационен курс.

(2) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.) Полагането на изпита по ал. 1 се заплаща в НЦЗПБ или в съответната РЗИ, която го е провела.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.) Удостоверение за изпълнител на дезинфекции, дезинсекции и дератизации могат да получат лица с най-малко средно образование след завършен курс и положен изпит.

Чл. 12. (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.) Националният център по заразни и паразитни болести и всяка РЗИ водят регистър на издадените удостоверения.

Раздел III.

Изисквания към фирмите за извършване на дезинфекции, дезинсекции и дератизации

Чл. 13. Лицата, които извършват дейностите по дезинфекции, дезинсекции и дератизации, в 14-дневен срок от започване на дейността си уведомяват за това Министерството на здравеопазването (МЗ) с писмено уведомление съгласно приложение № 3.

Чл. 14. (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.) Дезинфекции, дезинсекции и дератизации се извършват с биоциди, разрешени за пускане на пазара от министъра на здравеопазването или упълномощено от него длъжностно лице по реда на глава четвърта от Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.) Дезинфекции, дезинсекции и дератизации се извършват с биоциди при спазване на условията на издаденото разрешение по ал. 1 и на изискванията, посочени в етикета.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.) При извършването на ДДД дейности се спазват изискванията на Закона за безопасни и здравословни условия на труд, Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси и подзаконовите нормативни актове за осигуряване на здраве и безопасност при работа.

Чл. 15. Не се допуска извършването на дезинфекции, дезинсекции и дератизации от лица, които не притежават необходимата професионална правоспособност за ръководители и изпълнители, получена по реда на тази наредба.

Чл. 16. Лицата, извършващи дезинсекции, дезинфекции и дератизации, са длъжни да:

1. (изм. - ДВ, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.) използват само разрешени от МЗ биоциди;
2. (изм. - ДВ, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.) притежават недостъпни за външни лица помещения за съхранение и за подготовка на биоцидите за работа;
3. (изм. - ДВ, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.) съхраняват биоцидите в заключващи се шкафове без възможност за достъп на външни лица.

Раздел IV.

Дейност по дезинфекции, дезинсекции и дератизации

Чл. 17. Лицата, извършващи дезинфекции, дезинсекции и дератизации, са длъжни:

1. да провеждат обработките, като спазват изискванията за опазване на околната среда от замърсяване с биоциди и здравето на хората;
2. при дезинсекции и дератизации да залагат примамки в специални предпазни сандъчета, тунелчета и други, които се закрепват и поставят на обозначени за целта места в обектите;
3. да провеждат дезинсекции и дератизации в свободни от хора и домашни животни помещения;
4. при обработки в обекти за производство и търговия с храни, включително заведения за обществено хранене, да извършват дейностите по начин, несъздаващ риск от замърсяване на суровините и готовите продукти;
5. да спазват стриктно указанията от производителя начини на употреба (доза,

концентрация и време на експозиция);

6. да проследяват ефективността на извършените обработки;
7. да спазват стриктно мерките за безопасност при работа с биоциди;
8. при възможност да прилагат интегриран метод (комбинирано използване на механични, химични и биологични средства) за борба с членестоноги и гризачи.

Чл. 18. Лицата, извършили дезинфекции, дезинсекции и дератизации, съставят протокол по образец съгласно приложение № 4 в два еднообразни екземпляра - по един за съставителя и заявителя.

Чл. 19. Ръководителят на дейностите по дезинфекции, дезинсекции и дератизации организира, контролира и носи отговорност за провеждането им.

Чл. 20. Заплащането на проведените дезинфекции, дезинсекции и дератизации в обществените обекти и прилежащите им площи се извършва от стопанисващите ги организации, а в сградния фонд - от гражданите.

Раздел V. Регистър и контрол

Чл. 21. Министерството на здравеопазването води регистър съгласно приложение № 5 на лицата по чл. 13, писмено уведомили МЗ.

Чл. 22. (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.) В едномесечен срок от получаване на уведомлението Министерството на здравеопазването писмено информира съответната РЗИ за вписаните в регистъра по чл. 21 лица.

Чл. 23. (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.) Контролът по изпълнението на дейностите по ДДД се извършва от РЗИ на териториален принцип както според седалището на лицата по чл. 1, така и според разположението на обектите, в които осъществяват дейността си.

Чл. 24. (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.) Регионалните здравни инспекции контролират:

1. наличието в регистъра на лицата, извършващи ДДД дейности;
2. професионалната правоспособност на ръководителите и изпълнителите на ДДД дейности;
3. наличието на подходяща материална база - сграден фонд и екипировка;
4. лицата, извършващи дезинфекции, дезинсекции и дератизации, както и обработваните обекти, разположени на контролираната от тях територия;
5. издаването на протокол съгласно приложение № 4 в обработваните обекти;
6. ефективността на провежданите дезинфекции, дезинсекции и дератизации;
7. (изм. - ДВ, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.) годността на използваната техника

за приложение на биоцидите;

8. (изм. - ДВ, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.) наличието на разрешение за пускане на пазара на използваните биоциди;

9. (изм. - ДВ, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.) съответствието на посочените в етикета области на приложение на използвания биоцид и начин на употреба;

10. (изм. - ДВ, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.) датата на производство и срока на годност, условията за съхранение и интервалите от време между отделните приложения на биоцида;

11. предпазните мерки при употреба, транспорт и съхранение;

12. (изм. - ДВ, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.) отстраняването на храни за хора и животни при употребата на биоцида и даването на указания за предотвратяване експозицията на хора и животни.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.) При изпълнение на задълженията си по ал. 1 здравните инспектори от РЗИ имат право на достъп до офисите, работните и складовите помещения на лицата по чл. 1.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "Дезинфекции" са методи и средства за обезвреждане на вредните микроорганизми във външната среда.

2. "Дезинсекции" са методи и средства за унищожаване на вредните членестоноги - паразити и преносители на инфекциозни и инвазионни болести по хората и животните.

3. "Дератизации" са методи и средства за унищожаване на гризачи - резервоари на инфекции, и вредители на селскостопанско и друго имущество.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 2. Лицата, които организират и извършват дезинфекции, дезинсекции и дератизации до 1 януари 2005 г., в 3-месечен срок от влизане в сила на наредбата са длъжни да уведомят за това МЗ.

§ 3. Лицата, които са получили документ за правоспособност за ръководител или изпълнител на дейности по ДДД, издаден от ХЕИ и НЦЗПБ до влизането в сила на тази наредба, могат да изпълняват дейности по ДДД, без да е необходимо да преминават обучение по чл. 7 и 8.

§ 4. (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.) Контролът по изпълнението на наредбата се осъществява от РЗИ.

§ 5. Наредбата се издава на основание чл. 62, ал. 2 от Закона за здравето и отменя Наредба № 8 от 1992 г. за условията и реда за провеждане на дезинсекции и дератизации (ДВ, бр. 49 от 1992 г.).

Заклучителни разпоредби
КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 3 ОТ 2005 Г. ЗА
УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ДЕЗИНФЕКЦИИ, ДЕЗИНСЕКЦИИ И
ДЕРАТИЗАЦИИ

(ОБН. - ДВ, БР. 14 ОТ 2011 Г., В СИЛА ОТ 15.02.2011 Г.)

§ 16. Наредбата влиза в сила от датата на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Приложение № 1 към чл. 7, ал. 3

МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

НАЦИОНАЛЕН ЦЕНТЪР ПО ЗАРАЗНИ
И ПАРАЗИТНИ БОЛЕСТИ

УДОСТОВЕРЕНИЕ

№

.....
от ..... Г.

Издава се на основание чл. 7, ал. 3 от Наредба № 3 от 2005 г. за условията и реда за извършване на дезинфекции, дезинсекции и дератизации в уверение на това, че

.....
(име, презиме, фамилия)

ЕГН ..... Лична карта № ..... Изд. на

.....
от МВР гр.

.....
притежава правоспособност да ръководи дезинфекционни,
дезинсекционни и дератизационни дейности.

Дата

Директор:

Приложение № 2 към чл. 7, ал. 3

(Изм. - ДВ, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.)

МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ

ГР. ....

УДОСТОВЕРЕНИЕ

№

.....
от ..... Г.

Издава се на основание чл. 7, ал. 3 от Наредба № 3 от 2005 г. за условията и

реда за извършване на дезинфекции, дезинсекции и дератизации в уверение на това, че

.....
(име, презиме, фамилия)
ЕГН ..... Лична карта № ..... Изд. на
.....
от МВР гр.
.....

притежава правоспособност да извършва дезинфекционни,
дезинсекционни и дератизационни дейности.

Дата ..... Директор: .....

Приложение № 3 към чл. 13

(Изм. - ДВ, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.)

Вх. № ...../..... г.

ДО
МИНИСТЕРСТВОТО НА
ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО
ДИРЕКЦИЯ
"ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ"
СОФИЯ

УВЕДОМЛЕНИЕ

за извършване на дейности по дезинфекции,
дезинсекции и дератизации

от (трите имена)

.....
живуц: гр./с. .... община (район)

.....
ж.к./ул. .... № .... бл. .... вх. .... ап. .... тел.

.....
в качеството си на

.....
(физическо лице, собственик, управител, изпълнителен директор,
представител по пълномощие - № и дата на
нотариално заверено пълномощно)

.....
съдебна регистрация (ако има такава)

.....
с адрес на управление: гр./с.

.....
община (район)

.....
ж.к./ул. .... № .... бл. .... вх. .... ап. .... тел.

.....
Моля на основание чл. 36, ал. 3 от Закона за здравето да впишете в регистъра
на МЗ извършваните от мен (от ръководената от мен фирма) дейности по:

.....
дезинфекции

.....
дезинсекции
(ненужното се зачертава)

.....
дератизации

Декларирам, че притежавам следните документи:

1. Съдебна регистрацията.
2. Удостоверение за правоспособност за ръководител на дезинфекционни, дезинсекционни и дератизационни дейности.
3. Удостоверение за правоспособност за изпълнител/изпълнители на дезинфекционни, дезинсекционни и дератизационни дейности.

Декларирам, че съм запознат с изискванията на Наредба № 3 от 2005 г. за условията и реда за извършване на дезинфекции, дезинсекции и дератизации.

Декларирам, че при настъпили промени в посочените в Уведомлението дейности, адрес на управление или съдебна регистрация съм задължен да Ви уведомя в 14-дневен срок.

Известно ми е, че при деклариране на неверни данни и обстоятелства нося отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс.

Дата ..... г. ....
(подпис и печат)

Приложение № 4 към чл. 18

(Изм. - ДВ, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.)

ПРОТОКОЛ за извършена ДДД обработка

Днес ..... г.

.....
(име, презиме, фамилия)

.....
(фирма; длъжност на лицето, извършило обработката)

извърших

.....
(дезинфекция, дезинсекция, дератизация)

в

.....
(вид и адрес на обекта)

на ..... кв.м/куб.м

с

кг

.....
(наименование на биоцида
и конц. на работния
разтвор)

.....
(коли-
чество)

по заявка на

.....
(име, презиме, фамилия и адрес на заявителя)

Указание за мерки за защита в обработвания обект:

Извършил обработката:
(подпис)

Заявител:
(подпис)

Приложение № 5 към чл. 21

Регистър на лицата, извършващи дейности по
дезинфекции, дезинсекции и дератизации

Регистрационен номер	Дата на регистрацията	Видове дейности, които се извършват	Данни за лицето, което извършва ДДД дейности					
			име	данни от съдебната регистрация	адрес по местоживееене	община (район)	адрес на управление	община (район)
1	2	3	4	5	6	7	8	9